

Αναγκαία η συμμαχία για την επίλυση ενός ανθρώπινου ζητήματος

Κάνω από την αρχή σαφές ότι είμαι υπέρ της πολιτικής για τον επαναπροσδιορισμό του φύλου και θεωρώ σημαντικό για τη χώρα μας να αναγνωρίσει τα δικαιώματα των διεμφυλικών ατόμων που ήταν καταδικασμένα να ζουν στο κοινωνικό περιθώριο. Πολίτες που έχουν βιώσει την πιο ακραία μορφή ρατσισμού από την κοινωνία, γεγονός που τους στέρνεσε στην πράξη βασικά δικαιώματα που είναι δεδομένα για την πλειοψηφία των πολιτών, πέρα από αυτό του αυτοπροσδιορισμού, όπως το δικαίωμα στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, στην αξιοπρεπή διαβίωση κ.α. Το 2003 πήρα ως επίτροπος Απασχόλησης την πρωτοβουλία για την οδηγία εναντίον κάθε μορφής διάκρισης και σοκαρίστηκα από την τεκμηρίωση της περιθωριοποίησης των ανθρώπων αυτών (αλλά και γενικά λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού) στις κοινωνίες που δεν κατανοούν και δεν προσπαθούν τη διαφορετικότητα. Εγινε φυσικά 20 μήνες διάλογος με όλους και όλες τις Εκκλησίες της ΕΕ! Ο νομοθέτης καλείται πλέον και στην Ελλάδα (19 χώρες του ΣΕ) να καλύψει το κενό στη νομοθεσία ώστε να μην απαιτούνται πλέον παρεμβάσεις ακρωτηριασμού κ.λπ.

Ο νόμος όμως, για να είναι λειτουργικός, πρέπει να συνοδεύεται από ανάλογη προετοιμασία του δημόσιου τομέα για την ορθή εφαρμογή του, καθώς και από την οργανωμένη επιστημονική πληροφόρηση των πολιτών. Η δημόσια συζήτηση που προηγήθηκε ήταν επιπόλαια – γιατί ο πραγματικός στόχος δεν ήταν η επίλυση ενός υπαρκτού προβλήματος, αλλά η απόκτηση κομματικού οφέλους. Αναδείχτηκαν, κυρίως, επικοινωνιακές στρατηγικές πολιτικών χώρων και διαφόρων προσώπων, εξαιρετικά βλαπτικές για το ρυθμιζόμενο ζήτημα. Μια νηφάλια και σοβαρή συζήτηση θα μπορούσε να μας οδηγήσει στις παρακάτω παραδοχές:

1. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ εισηγείται και η ελληνική Βουλή νομοθετεί για κάθε θέμα που αφορά τη χώρα. Ο βαθμός, ο χρόνος και οι κανόνες της διαβούλευσης με τους φορείς και τους πολίτες ορίζουν την ποιότητα της δημοκρατίας. Για το θέμα, λοιπόν, αυτό μόνο η ελληνική πολιτεία έχει το

δικαίωμα της τελικής απόφασης και ουδείς άλλος.

2. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ έχει κάθε δικαίωμα να εκφράσει τη δική της άποψη σύμφωνα με τα δικά της δόγματα, να κινητοποιήσει το ποίμνιό της και να ζητήσει τη συμμετοχή της στη δημόσια διαβούλευση. Έχει το δικαίωμα, όπως όλοι, να διαφωνήσει (χωρίς όμως να στοχοποιεί ομάδες πολιτών) και να προσπαθήσει, εντός του συνταγματικού μας πλαισίου, να αγωνιστεί για να πείσει για τις θέσεις της τους μόνους που έχουν το δικαίωμα να νομοθετούν, τους βουλευτές. Όπως, όμως, και η ίδια αποδέχεται, η πολιτεία έχει τον τελευταίο λόγο. Πίστευα ότι η υπόθεση της μη αναγραφής του θρησκευάτος στις ταυτότητες και οι αντισυνταγματικές συμπεριφορές κάποιων ιεραρχών τότε κάτι θα μας είχαν διδάξει. Η ψήφισή της, όμως, καθώς και η πρόσφατη ψήφισή του συμφώνου συμβίωσης δείχνουν πώς πρέπει να λειτουργεί η δημοκρατία σε μια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

3. ΤΑ ΚΟΜΜΑΤΑ οφείλουν να κατανοήσουν τους πολίτες που τα εμπιστεύονται, να ενημερωθούν και να ενημερώσουν για την επιστημονική και κοινωνική πραγματικότητα και να πείσουν για την ανάγκη σύγχρονης αντιμετώπισής της. Αντί γι' αυτό, είδαμε πολιτικά στελέχη, δημοσιογράφους και δημοσιογράφους να κουνούν με αγριότητα και ειρωνεία το δάχτυλο στους πολίτες που αμφισβητούν, απορρίπτουν ή ακόμη σοκάρουν από ένα νομοσχέδιο το οποίο αισθάνονται, κυρίως από άγνοια, ότι είναι κόντρα σε ό,τι ήταν μέχρι σήμερα αποδεκτό ή έστω κρυμμένο κάτω από χαλί. Είδαμε και ιεράρχες να απειλούν με την έλευση της Κόλασης επί γης! Υπάρχει επομένως ανάγκη κοινωνικοί επιστήμονες, γιατροί, βιολόγοι, φορείς που εκφράζουν τη διεμφυλικότητα, γονείς, σύζυγοι, άτομα με προσωπικές ιστορίες, ευρωβουλευτές που γνωρίζουν τις πρακτικές άλλων

χωρών με οργανωμένο τρόπο να ενημερώσουν και να εξηγήσουν στους πολίτες. Ένα ζήτημα που αφορά ανθρώπινα και κοινωνικά δικαιώματα δεν πρέπει να γίνει θέμα διαγωνισμού αριστεροσύνης ή «προοδευτισμού», αλλά να επιτύχει τη μέγιστη δυνατή συναίνεση. Δεν πρέπει να αντιμετωπιστεί ως ένας αγώνας από τον οποίο κάποιος θα νικήσουν και κάποιος θα ηττηθούν, αλλά ως μια συλλογική προσπάθεια να λυθεί ένα κοινωνικό ζήτημα.

4. Ο ΤΡΟΠΟΣ που αντιμετωπίζεται η Εκκλησία από το πολιτικό σύστημα θα έπρεπε να έχει βάθος και ευθύνη. Η Εκκλησία της Ελλάδος μέσα στα χρόνια της κρίσης είχε την τύχη να έχει στον τιμόνι ένα προοδευτικό ηγέτη. Ο Αρχιεπίσκοπος κατάφερε στις ακραίες εποχές των αγανακτισμένων και του επαναστατικού λαϊκισμού να κρατήσει στο περιθώριο τους ακραίους ιεράρχες που ζητούσαν από τους μαθητές στα σχολεία να επαναστατήσουν και τους παπάδες να κτυπούν τις καμπάνες. Κατηγορήθηκε γιατί δεν έκανε «λαοσυνάξεις» στο Σύνταγμα. Κατάφερε μέσα στην κρίση να απονομιμοποιήσει ακραίες φωνές και να απαξιώσει τη Χρυσή Αυγή! Φρόντισε να στρέψει την Εκκλησία στην κατεχόμενη κοινωνική της αποστολή με θαυμαστά αποτελέσματα. Καθόλου εύκολο έργο αν δεν κανείς προσεκτικά τη σύνθεση και τις ισορροπίες της Ιεράς Συνόδου. Αν προσέξει κάποιος τις πρόσφατες εξελίξεις στην Ιερά Σύνοδο, θα αντιληφθεί πως οι σκληροπυρηνικές και οπισθοδρομικές φωνές κερδίζουν έδαφος. Ταυτόχρονα, η Εκκλησία της Ελλάδος δέχεται μια ολοένα αυξανόμενη πίεση από άλλα εκκλησιαστικά κλίματα.

Μια εκκλησιαστική κρίση σε μια χώρα όπως η δική μας ας είμαστε σίγουροι ότι δεν θα περιοριστεί εντός της Ιεραρχίας, αλλά θα διαχυθεί σε όλη την κοινωνία απειλώντας να προκαλέσει νέους και επικίνδυνους διχασμούς. Σε μια κοινωνία με τεράστια προβλήματα και εύθραυστη ισορροπία, η επικράτηση ακραίων και στην Εκκλησία είναι το τελευταίο που θα χρειαζόμασταν.

Η συμμαχία με γνώση και ευθύνη και αλληλοϋποστήριξη όλων των προοδευτικών δυνάμεων, από τα κόμματα μέχρι την Εκκλησία, είναι η προϋπόθεση για θετικά βήματα προς τα μπρος για τη χώρα και κυρίως για τους πιο αδικοκλήτους συμπολίτες μας. Το αντίθετο μας κρατά δεμένους και διχασμένους.

Η Άννα Διαμαντοπούλου είναι πρόεδρος του Δικτύου για τη Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα και την Ευρώπη, πρώην επίτροπος ΕΕ και πρώην υπουργός

Η κυβέρνηση σε καμία περίπτωση δεν θα ήθελε να δείξει ότι ένα προοδευτικό νομοσχέδιο περνάει με τη στήριξη της Κεντροαριστεράς, ενώ σημαντικό πρόβλημα έχουν οι βουλευτές των ΑΝΕΛ που θα πρέπει να ψηφίσουν ένα άρθρο που αντιβαίνει την ιδεολογική τους ατζέντα για χάρη της κυβερνητικής συνοχής

εάν δεν είχε προηγηθεί χειρουργική επέμβαση στα γεννητικά τους όργανα για επαναπροσδιορισμό του φύλου. Παράλληλα αναγκαίο στοιχείο ήταν και η ύπαρξη πραγματογνωμοσύνης ψυχιάτρου. Ιδιαίτερη πρόβλεψη γίνεται στο νομοσχέδιο για το πρόσωπο που διόρθωσε το φύλο του και ήταν έγγαμο στο μέτρο που η έννομη τάξη μας δεν αναγνωρίζει ακόμη ως υποστατό τον γάμο των ομοφύλων, οπότε με τη διόρθωση του φύλου ο γάμος γίνεται για το μέλλον ανυπόστατος, ενώ τα μέρη μπορούν να συνάψουν εάν το επιθυμούν το θεσμοθετημένο σύμφωνο συμβίωσης.

Στο κέντρο ο άνθρωπος και όχι ο φόβος

Ηα συζητηθεί αυτές τις μέρες στην ολομέλεια της Βουλής το νομοσχέδιο για τη νομική αναγνώριση ταυτότητας φύλου. Με τον όρο «ταυτότητα φύλου» εννοείται ο τρόπος που βιώνει καθένας το φύλο του, ανεξάρτητα από αυτό που έχει καταχωριστεί κατά τη γέννησή του. Το νομοσχέδιο δίνει τη νομική δυνατότητα διόρθωσης φύλου (με δικαστική απόφαση) μόνο με δπλωση του/της ενδιαφερομένου/ης, χωρίς να είναι προαπαιτούμενο η χειρουργική επέμβαση ή άλλες ιατροφαρμακευτικές επεμβάσεις. Με το νομοθέτημα αυτό η χώρα μας ευθυγραμμίζεται σε μεγάλο βαθμό με το πρόσφατο ψήφισμα 2048/2015 του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Γιατί είναι σημαντική μια τέτοια εξέλιξη; Γιατί δίνει τη δυνατότητα σε μια ομάδα συμπολιτών μας («τρανς») να μην περιθωριοποιούνται και να μην αποκλείονται επειδή άλλο λένε τα χαρτιά τους και άλλο αισθάνονται οι ίδιοι. Με τον τρόπο αυτό μπορούν επιτέλους να ταυτίσουν την αντίληψη για τον εαυτό τους με την καταγραφή τους στα μητρώα της πολιτείας. Έτσι δίνεται η ευκαιρία να βελτιωθεί καταλυτικά η επαγγελματική, εκπαιδευτική, κοινωνική τους ένταξη, ρίχνοντας τα γραφειοκρατικά

τείχη. Η δημοκρατία άλλωστε, στηρίζεται στις πλειοψηφίες για να προστατεύει και τα δικαιώματα των μειοψηφιών και αυτό το νομοσχέδιο είναι ένα τέτοιο παράδειγμα. Γιατί έχει ξεσηκώσει μεγάλες αντιδράσεις το τριών σελίδων αυτό νομοθέτημα

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΥΡΩΤΑ

στην ελληνική κοινωνία; Γιατί κάποιος βάζουν τα στερεότυπα πάνω από τα δικαιώματα. Φοβούνται τη γενίκευση μιας υπόθεσης που αφορά μερικές χιλιάδες συμπολίτες μας. Στο δικαίωμα της αξιοπρέπειας αντιτάσσουν τον κίνδυνο της αμετροπέπειας. Θεωρούν ότι η παράταση της απόγνωσης μια κατηγορίας συμπολιτών μας είναι ευεργετική για την κοινωνία, γιατί κρύβει κάτω από το χαλί του αποκλεισμού και της περιθωριοποίησης το συγκεκριμένο ζήτημα. Δυστυχώς, και η αντίδραση της Εκκλησίας είναι υπερβολική κατά τη γνώμη μου, παρασυρόμενη μάλλον από ακραίες φωνές. Δεν κινδυνεύουν η ελληνική οικογένεια και η ελληνορθόδοξη παράδοση από το δικαίωμα στην αξιοπρέπεια μιας μερίδας συμπολιτών, συνανθρώπων

μας. Επειδή ακριβώς η Εκκλησία αγκαλιάζει τους κατατρεγμένους και τους περιθωριοποιημένους, επειδή διδάσκει και κάνει πράξη την αγάπη και την αλληλεγγύη, θα έπρεπε να δείξει μεγαλύτερη συμπάθεια και μεγαλοθυμία στο θέμα. Στα πλαίσια ενός συνεχούς διαλόγου Πολιτείας - Εκκλησίας με πολύ σεβασμό ακούμε την άποψή της. Όταν όμως η άποψη μετατρέπεται σε ευθεία παρέμβαση στο νομοθετικό έργο (προφανώς με την υπέρσχυση κάποιων ακραίων της Ιεραρχίας), θεωρώ ότι είναι θέμα στοιχειώδους αυτοσεβασμού του πολιτικού κόσμου να μην ενδώσει. Χωρίς ακρότητες, χωρίς φανατισμούς ένηθεν κακειθεν, να βάλουμε στο κέντρο τον άνθρωπο και όχι τον φόβο. Καταλαβαίνω ότι η Εκκλησία μπορεί να σημαίνει ψήφους για κάποια κόμματα και βουλευτές. Οι φωτισμένοι ιερωμένοι όμως (και έχω γνωρίσει πολλούς) νοιάζονται για την ψυχή, το πνεύμα και όχι για την κάλπη. Για τα «μεγάλα» και όχι τα «μικρά». Είμαι σίγουρος ότι αυτοί μπορούν πολύ καλά να ξεχωρίσουν την ανθρωποκεντρική από την ψηφοθηρική προσέγγιση...

Ο Γιώργος Μαυρωτάς είναι βουλευτής με Το Ποτάμι